

"Hollande: Euróövezeti kormány kellene"

<http://mno.hu/kulfold/hollande-euroovezeti-kormany-kellene-1296014>

Nándori Csaba írása

Rejtő Jenői csúrcsavarral elképzelhető racionális magyarázat, hogy az indiai TATA konszern miért inkább Ausztriába helyezte gyárát mintsem Kelet-Európában. A gazdasági magyarázat nyilván nem állja meg a helyét, mert egy átlag osztrák munkás kb. 4-5-ször kap többet mint egy kelet-európai, kollégája. Ennyire azért nem hatékonyabbak szomszédaink. Ezeket a beruházásokat viszonylag hosszútávra tervezik és a gazdasági szempontokon túl más egyéb szempontok is fontos hangsúlyt kapnak. Ez látszik az indiai cég döntésében is.

A címben tett kijelentést a francia államfő tette, nyilván komoly megfontolások után, melyet az elmúlt időszak zaklatott eseményei indokolnak. A Görög és menekült válság, a dél-európai pénzügyi helyzet, a biztonságpolitikai kihívások mind-mind olyan terület melyek egyedül is elég nagy kihívást jelentenek, de így együttesen pedig valóban az Unió határait feszegeti - gyakran a szó szoros értelmében. Tehát Hollande elnök kijelentése és javaslata valóban indokolt, legalábbis azon körök érdekében szemlélve akik egy majdani világ kormány létrejöttén fáradoznak. Tulajdonképpen egy ilyen nagy befolyású döntéshozó testület léte, akár indokolt is lehet, sőt akár üdvöztető is, a kérdés az, hogy ezt a hatalmat az abban résztvevők milyen szándékkal, és milyen eszközökkel gyakorolják. (Ha például az Észak Amerikai-Európai Szabad kereskedelmi megállapodás előkészítését nézzük, hát nem lehetünk túl optimisták.) De előlegezzük meg a bizalmat, és tételezzük fel, hogy ezek az emberek jó indulattal vannak embertársaikkal.

Még akkor is ott van egy "apró" gond ami az európai államok túlságosan nagy kulturális, gazdasági, történelmi...stb különbségeiből adódik. Ha legalább annak idején arra ügyeltek volna, hogy a gazdasági különbségeket jelentősen csökkentsék (erre azért volt példa: 1953-ban a "bűnös" Németországnak eltörölték az adósságait...) akkor már közelebb kerültünk

volna az egységes Unió délibábos víziójához. De így, hogy például a Kelet-Európai országok adósságait nem hogy leépítették volna, hanem mindenféle kétes múltú emberekből álló kormányokkal a háttérből tovább duzzasztották, miközben ezen országok termelékenysége, ezzel párhuzamban drasztikusan csökkent, és szintén párhuzamban a lakosságot belekényszerítették egy eladósodottsági spirálba, nos ennek tükrében a francia Elnök kijelentése inkább rémisztő mintsem bátorító. Azt sugálja, hogy az Euró övezetet ha kell tűzzel-vassal össze kell tartani, és nem az ember hanem egy vízió a fő szempont. Akárcsak annak idején a Szovjet Unió.

Kérdés: Mit nyerne Magyarország ezzel? Válasz: Semmit. Mint ahogy a nevéből is látszik, Euró övezeti kormány lenne, Magyarország momentán nem az és remélhetőleg nem is lesz az. (Ha a jelenlegi körülményekkel csatlakozna az ország akkor pillanatok alatt az átlag ember ismét csak nézelődhet, hogy valami hasonló folyamatok zajlanának mint Görögországban, azzal a különbséggel, hogy míg a déli országban az átlag nyugdíj kb 360-400 ezer forint, addig nálunk, ez 70-85 ezer. És hát ez a helyzet az összes jövedelemmel. Ezért van az, hogy lassan nincs olyan területe a gazdaságnak ami ne küzdene nagyon komoly munkaerő hiánnyal, miközben a munkanélküliségi mutatók - bár az utóbbi időben javultak - mégis elég magasak. (A javulásnak lehet, hogy az is kedvez, hogy több százezer ember ment ki külföldre.) Mostanában a személy és teherszállításról derült ki, hogy nagy a baj. Egyre több ember teszi föl a kérdést - és nem csak Dél-Európában, hogy ezt meddig lehet és érdemes csinálni. A közös Euró övezeti kormány egyik feladata nyilván az, hogy mindenáron összetartsa a zónát, a gazdag tagországok érdekeit "tűzzel-vassal" képviselje. Németország semmilyen hajlandóságot nem mutat, hogy hasonló lépéseket tegyen, mint amit vele szemben tanúsítottak 1953-ban. Ezzel szemben a sorsdöntő tárgyaláson a Görög miniszterelnökre rázárták az ajtót. Ezt maga a bizottság elnöke ismerte be, amikor rákérdeztek a történetekre. Hogy még mi történt a zárt ajtók mögött, hogy mivel kényszerítették rá Cipraszt a nyílt árulásra az nem nagyon szivárgott ki. Ha belegondolunk, hogy az EU tárgyalásokon államfőket a sajtó jelenlétében nyíltan aláznak, pofoztatnak, a tárgyalásokon rájuk zárják az ajtót, akkor az új kormány céljait, szerepét és viselkedését illetően nem lehetünk optimisták. Milyen szerep hárulna egy az emberek által választott vezetőre, aki képviseli őket egy ilyen vezető testületben, vagy előtt. De az elnevezésből adódóan Magyarországra nézve egyenlőre nem sok érdekest tartogat, mivel az Ország nem Euró övezeti tag. És lehet, hogy nem is számolnak velünk. Mint ahogy a magyar vezetés sem számol ezzel a lehetőséggel. Ha pedig így van akkor Európa még jobban ketté fog válni, és immáron nem csak fejlettségi téren, hanem kő kemény érdekek mentén is. Ha ez létrejön, már végkép nem lehet közös Európáról beszélni. Csak röviden gondoljuk bele, hogy egy ilyen kormány döntését mennyire kell követnie egy zónán kívüli tagállamnak. Egy közös Eurózóna kormány mennyire fog önálló életet élni az Unió döntéshozatali mechanizmusán belül. Ezek szerint a gazdag országok létrehoznak egy Unión felüli kormányt. Jó, de ez nekünk miért olyan jó, és akkor mi értelme van a már meglévő mechanizmusoknak, a mi szemszögünkből?

Amúgy Magyarországnak is végig kéne gondolni a jövőt. Mi lesz ezen a pályázati időszak végén miután a rendelkezésre álló források nagyon drasztikusan fognak csökkenni? Milyen előnyöket fog biztosítani az Unió Kelet-Európa benne Magyarország számára? Megéri-e azokat a költötségeket vállalni ami a tagsággal jár? (Senki ne gondolja, hogy az Euro milliárdokat ajándékba kapjuk.)

Kicsit konkrétabban fogalmazva a francia Elnök szavai arra engednek következtetni, hogy az Uniót elkezdték átszervezni. Egyenlőre nem lehet engedni, hogy az Euró bezuhanjon, ezért

nem lehet engedni, hogy a Görögországhoz hasonló országok elhadják a zónát, de az idő sürget. Amíg a világgal el lehet hitetni, hogy a közös valuta stabil addig kell előkészíteni az Unió új szerkezetét és döntéshozatali mechanizmusát, az új kormányval. Ebben a felállásban nem biztos, hogy a szegény országok feltétlenül kell, hogy bele tartozzanak. Görögország esetében csak az időt tölték ki, hogy teljesen bedöljön. Ezt az adósság hegyet és annak terheit nem lehet fizetni, ezt mindenki tudja, legjobban a német vezetés. Lehet, hogy a Németek nem feledkeztek el az 1953-as adósság elengedésről, de hogy hasonló lépést eszközöljenek azt azért alaposan elő kell készíteni. Persze mindez csak találgatás, de a jelenlegi helyzet teljes mértékben tarthatatlan ezen változtatni kell.

Nem életszerű, hogy egy gazdasági egységen belül, emberek ugyanazért a munkáért, ugyan annál a cégnél 4-5-ször többet keressenek mint mások, mindössze 60 kilométerrel kell arrébb menniük. Lásd a soproni SPAR áruház esetét, de ide lehet sorolni a magyar egészségügyet, a személy és teher fuvarozókat, most már a vendéglátósokat...stb. Lassan nem lesz ember aki eltudná látni az alap feladatokat. Görögország esetében annak egyre nagyobb területein az afrikai körülményekhez hasonló káosz kezd kialakulni. Ha nem figyelünk oda akkor nagyon rövid időn belül Magyarországra is befog ez gyűrűzni.

Szóval ha ezek a kérdések bennem felmerülnek, akkor nálam szakavatottabb emberekben is felmerülnek, legalábbis remélem. És valószínű, hogy a TATA menedzsmentjében is felmerültek ezek a kérdések. Végig gondolták a folyamatokat, tekintetbe vettek némi háttér információkat, és elképzelhetőnek tartották, hogy Kelet-Európa előbb vagy utóbb ismét nagy változások előtt áll. Mindenesetre, hogy az új gyárat nem Magyarországra teszik az szomorú, hogy nem Kelet-Európába, az meglepő, hogy e-helyett Ausztriába az pedig elgondolkodtató.

Írta: Nándori Csaba

Kiadja:MAN